

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Bron voor Groene Economie

Productiewaarde sierteelt: € 7,1 miljard / groente en fruit: € 3,5 miljard.
Aandeel in totale agrarische productiewaarde: 40%

Exportwaarde sierteelt en groente & fruit: € 17,8 miljard
Importwaarde: € 8,7 miljard

Aandeel sierteelt wereld (export)handel: 50%

Wereldwijd grootste exporteur van verse groente

Mondiaal marktleider in plantaardig uitgangsmateriaal: € 2,8 miljard

Grootste exporteur van groentezaden ter wereld

1. Wereldoplossingen voor werelduitdagingen

De Nederlandse Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen is economisch één van de grootste sectoren in Nederland. We zijn wereldwijd de nummer 2 exporteur van land- en tuinbouwproducten en voedingsmiddelen, en wereldtop op het gebied van plantenveredeling, voedselveiligheid, productiewijze en wetenschappelijk onderzoek.

De wereld kent Nederland als een delta waarin het horticulture cluster op een zeer hoog niveau wordt vormgegeven en de sector opereert daarmee in het hart van de grote maatschappelijke vraagstukken rond voedsel, leefomgeving, klimaat, energie en duurzaamheid.

Dit topniveau is gerealiseerd door sterke ondernemers en ondernemingen in interactie met een sterk kennis- en onderwijssysteem en gefaciliteerd door de overheid; de 'gouden driehoek'.

Tuinbouw & Uitgangsmaterialen bestaat voor een groot deel uit mkb-bedrijven. Deze stevige basis met veel kleine en middelgrote (familie)bedrijven is een garantie voor vernieuwing en het benutten van kansen die de markt biedt.

2. Groene groei

Om de economische en maatschappelijke positie van Tuinbouw & Uitgangsmaterialen te behouden en versterken, is een krachtige 'groene groei' noodzakelijk met een:

- goede kennis- en innovatie programmering: van excellent onderzoek tot het verzilveren van wetenschappelijke kennis en techniek en door deze toegankelijk te maken;
- geschikte aanpak voor mkb'ers en grootbedrijf;
- goede verbinding tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid;
- voldoende matching van de overheidsmiddelen voor de inzet het bedrijfsleven.

3. Animo en succes

Jaarlijks investeert de sector miljoenen euro's in research & development, waarvan een groot deel via publiek-private samenwerkingsverbanden.

De afgelopen vijf jaar is door middel van de inzet van topsectoren met het bedrijfsleven in de lead een geolied systeem ingericht waarin door bedrijfsleven en kennisinstellingen vernieuwing wordt gerealiseerd.

Topsector T&U heeft diverse calls voor kennis en innovatie uitgeschreven waarbij iedereen projecten kon indienen. Met als resultaat:

- 750 direct betrokken bedrijven (meest mkb) in gehonoreerde projecten op (ca. 50% privaat gefinancierd);
- Een veel groter aantal indirect betrokken bedrijven (binnen innovatieprogramma's, klankbordgroepen, demoprojecten, netwerken/business clubs etc.) en
- Veel animo van private partijen; de Call wordt gemiddeld 3 à 4 keer overschreven ten opzichte van het beschikbare publieke budget.

4. Start-up's

Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen ondersteunt starters om innovatie in de sector te bevorderen. Zowel bij bestaande ondernemingen als bij nieuwe ondernemingen via:

- programma gericht op ontwikkeling van innovatie bij bestaand en nieuw mkb-bedrijfsleven volgens capital venture aanpak (Horti Venture Challenge);
- stimuleren van private fondsvorming;
- het ontwikkelen van het programma met Consument, Markt en Ketens samen met het groen onderwijs om beginnende ondernemers en nieuwe product/marktcombinaties te ondersteunen.

5. Innovatiethema's

De agenda van de topsector richt zich op vijf centrale innovatie thema's:

- Meer en Beter met Minder
- Samenwerkende waardeketens
- Gezondheid en welbevinden
- Voedselveiligheid
- Voedselzekerheid

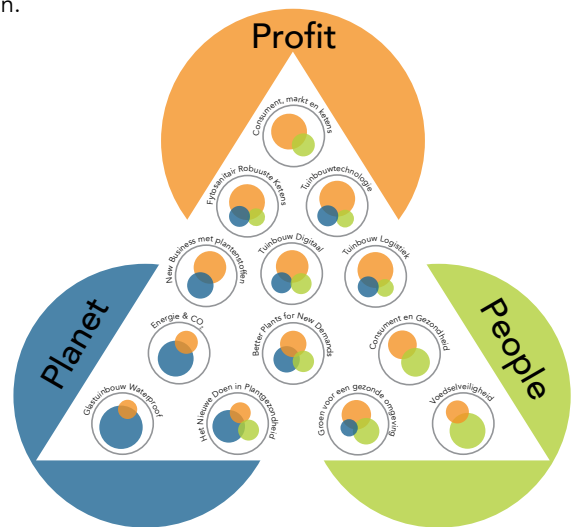
Meer en beter met minder richt zich op innovatieve oplossingen om met minder ruimte, water, energie en mineralen hoogwaardig voedsel en duurzame producten produceren.

Het doel van **Samenwerkende waardeketens** is meer producten te realiseren met herkenbare toegevoegde waarde voor de markt /consument. Dat vertaalt zich in het versterken van markt- en ketenaspecten, zoals maatschappelijk verantwoord ondernemen, verdienmodellen in de bio-economie en internationale sectorbranding.

Met **Gezondheid en welbevinden** wil de sector de wereld toegang geven tot gezonde voedings- en sierteeltproducten voor een gezonde woon-, werk- en leefomgeving. De combinatie van de gezonde eigenschappen van groente en fruit met consumentendrivers als prijs, smaak, gemak, houdbaarheid, lokaal en schoon. Daarnaast zet de sector met siergewassen in op innovatieve bijdragen aan welzijn en gezondheid.

Binnen **Voedselveiligheid** is het doel om innovatieve oplossingen te ontwikkelen waarmee ziekten en plagen die de volksgezondheid schaden kunnen worden vermeden of herleid.

In **Voedselzekerheid** richt de sector zich op voldoende en gevarieerde voeding.

Deze thema's zijn uitgewerkt in programma's waarin alle innovatieactiviteiten rond een onderwerp zijn gebundeld, van fundamenteel tot en met valoriserend onderzoek. In de afgelopen 5 jaar is er een portfolio opgebouwd van in totaal 125 PPS- en met een totale omvang van 135 miljoen euro, waarvan de helft publieke en de helft private middelen.

6. Kennis- en innovatieprogramma's

Better Plants for New Demands

De ambitie van de koepel PPS Better Plants for New Demands is om de marktvraag van de toekomst te bedienen door sneller, beter en meer tailor made rassen te ontwikkelen, met uitgangsmateriaal dat vrij is van ziektekiemen, uniform kiemt en optimaal stuurbaar is.

Het Nieuwe Doen in Plantgezondheid

De consument vraagt om duurzaam geproduceerde gezonde producten. Binnen Het Nieuwe Doen in Plantgezondheid wordt er een structurele aanpak ontwikkeld om schade door ziekten, plagen en onkruiden te voorkomen.

Glastuinbouw Waterproof

Glastuinbouw Waterproof levert een antwoord op mondiale vraagstukken rondom schoon water (minder emissies van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen naar grond- en oppervlaktewater), beschikbaarheid van voldoende zoet water (onder meer voor voedselproductie) en het verlagen van de waterfootprint.

Energie en CO₂

Het innovatieprogramma Energie en CO₂ richt zich op een belangrijk maatschappelijk vraagstuk: fossiele energie wordt schaarser en duurder, de consument wil duurzaamheid, de klimaatverandering vereist stappen. De ambitie is dat de tuinbouwsector in 2050 een volledig duurzame én economisch rendabele energiehuishouding heeft met (vrijwel) geen CO₂-emissie.

Fytopaniteir Robuuste Ketens

Dit programma richt zich op het voorkomen en beheersen van fytopanitaire risico's. Het gaat hierbij om de hele keten, van uitgangsmateriaal, de teelten, verwerking en verpakking tot transport en import en export.

Groen voor een gezonde leef-, woon- en werkomgeving

Binnen dit programma staat de ontwikkeling van innovatieve en in de praktijk goed hanteerbare groenconcepten centraal, gericht op het groen in en om de gebouwde omgeving.

New business met plantenstoffen

De sector wil nieuwe duurzame verdien capaciteit realiseren op basis van plantenstoffen. Het streven is dat in 2025 plantenstoffen een belangrijk marktaandeel hebben op een aantal hoogwaardige markten zoals farmacie, cosmetica, voedingsingrediënten en agrochemie.

Tuinbouwtechnologie

Via dit programma wordt er samengewerkt tussen toeleveranciers en kassenbouwers, de kennisleveranciers, lokale organisaties in andere landen, telers en andere partijen met als doel het ontwikkelen van nieuwe kasconcepten voor andere klimaattypes.

Consument en Gezondheid

Groenten en fruit zijn gezonde voeding. Het doel is de groente- en fruitconsumptie van alle Nederlanders te verhogen: in 2025 moet minimaal 50% van de Nederlanders voldoende groente en fruit eten.

Tuinbouw Logistiek

De tuinbouwcluster heeft een prominente positie in de internationale logistiek van versproducten. Om die positie te behouden, wordt er binnen dit programma gewerkt aan een meer strategische samenwerking op ketenniveau om de (inter) nationale markt blijvend aan het Nederlandse tuinbouwcluster te binden.

Voedselveiligheid

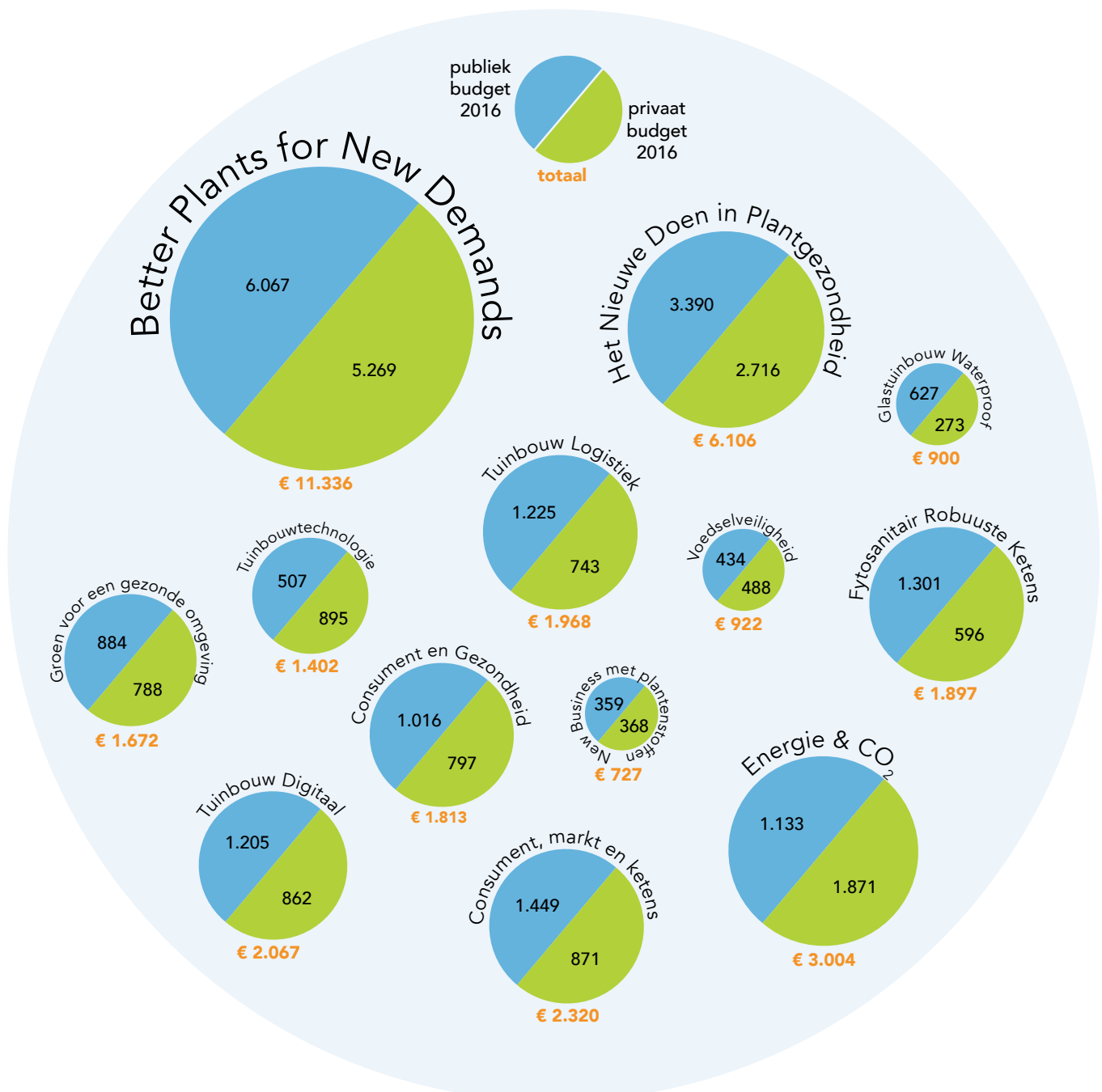
De uitdaging voor de Nederlandse sector ligt in het handhaven van het huidige niveau van de veiligheid van het product op een efficiënte en effectieve wijze. De ambitie binnen voedselveiligheid is de kans op het uitbreken en verspreiden van een crisis te beperken.

Tuinbouw Digitaal

Informatie- en communicatietechnologie (ICT) speelt een cruciale rol in het efficiënt en duurzaam organiseren van de Nederlandse tuinbouwketen. Binnen Tuinbouw Digitaal wordt gewerkt aan tijdige beschikbaarheid van de juiste informatie op de juiste plek, en een intelligent gebruik ervan om zo duurzame teelt, goede productbehandeling, voedselveiligheid, kostenbesparing en efficiënt vervoer te bevorderen.

Consument, Markt en Ketens

De Nederlandse tuinbouw- en uitgangsmaterialensector heeft een stevige positie op de internationale markt. Het innovatieprogramma Consument, Markt en Ketens werkt samen met ondernemers aan meer vraag-gestuurd produceren, inventariseren van consumentenwensen, samenwerken met andere producenten etc.

7. Crossovers

Crossovers zijn voor de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen een belangrijk aandachtspunt omdat juist op het grensvlak met andere topsectoren vernieuwing tot stand komt. Een aantal voorbeelden:

- Hightech to Feed the World: toepassen van hightech systemen en materialen en nieuwe mogelijkheden van ICT in het productiesysteem;
- Big Data: waarde creëren door gebruik te maken van omvangrijke hoeveelheid beschikbare gegevens (Big Data) voor onder andere precisielandbouw, Smart Farming, Smart Greenhouses en complexe logistiek;
- Synthetische biologie: ontwerpen van nieuwe biologische systemen door kennis van genetisch materiaal;
- Circulaire economie: bestaande productiesystemen omvormen naar klimaatrobuuste en hoogproductieve systemen.

Contact:

Topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen
Postbus 93002, 2509 AA Den Haag
+31 (0)70 3490301
Info@topsectorTU.nl / www.topsectorTU.nl
TKI, email: info@tkitu.nl